

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตามอุดมคติตำรวจ ซึ่งได้ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการตำรวจจังหวัดสมุทรปราการ โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่สถานีตำรวจภูธรในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ ปีงบประมาณ 2539 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,881 นาย ดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1

ตารางแสดงสถานภาพกำลังพลข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบังคับการจังหวัดสมุทรปราการ

ลำดับ	หน่วยงาน	จำนวนตำรวจ ชั้นสัญญาบัตร	จำนวนตำรวจ ชั้นประทวน	รวม
1	ภ.จว.สมุทรปราการ	28	76	104
2	สภ.อ.เมืองสมุทรปราการ	65	322	387
3	สภ.อ.พระประแดง	50	241	291
4	สภ.อ.บางพลี	31	157	188
5	สภ.อ.บางบ่อ	14	98	112
6	สภ.อ.พระสมุทรเจดีย์	22	121	143
7	สภ.อ.กิ่งบางเสาธง	14	80	94
8	สภ.ต.สำโรงเหนือ	40	196	236
9	สภ.ต.สำโรงใต้	18	93	111
10	สภ.ต.คลองค่าน	8	69	77
11	สภ.ต.บางพลีน้อย	2	40	42
12	สภ.ต.เปร็ง	2	32	34
13	สภ.ต.สาขลา	2	24	26
14	นปพ.ภ.จว.สมุทรปราการ	1	35	36
	รวม	297	1,584	1,881

ที่มา : กองสถิติกองบังคับการจังหวัดสมุทรปราการ(เพศชาย)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random sampling) โดยการสุ่มตัวอย่างจากประชากรตำรวจชั้นสัญญาบัตรและประทวน เป็นจำนวน 1,881 นาย เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบังคับการตำรวจจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 14 หน่วยงาน ซึ่งแบ่งออกเป็นภูธรจังหวัด 1 สถานี สถานีตำรวจภูธรอำเภอ 6 สถานี และสถานีตำรวจตำบล 6 สถานี และ หน่วยปฏิบัติการพิเศษ 1 หน่วย โดยใช้การสุ่มเป็นช่วงชั้นดังต่อไปนี้

1. ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สัดส่วนร้อยละ 20 จากประชากร 1,881 นาย ใช้กลุ่มตัวอย่าง $376.2 = 376$ นาย

2. ขั้นที่ 2 จำแนกกลุ่มสถานีตำรวจเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

2.1 สถานีตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ มีตำรวจจำนวน 104 นาย

2.2 สถานีตำรวจภูธรระดับอำเภอมีตำรวจจำนวนทั้งสิ้น 1,215 นาย

2.3 สถานีตำรวจภูธรระดับตำบลมีตำรวจจำนวนทั้งสิ้น 526 นาย

2.4 หน่วยปฏิบัติการพิเศษ มีตำรวจจำนวนทั้งสิ้น 36 นาย

3. ขั้นที่ 3 สุ่มเลือกตัวอย่างจากกลุ่มประชากรที่จำแนกแล้ว ตามสัดส่วนที่แตกต่าง

กันต่อไปนี้

3.1 ตัวอย่างจากตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ เก็บตัวอย่าง 50 % จาก 104 นาย

= 52 นาย

3.2 ตัวอย่างจากสถานีตำรวจระดับอำเภอ เก็บตัวอย่าง 12.5 % จาก 1,215 นาย ได้

151.8 = 152 นาย

3.3 ตัวอย่างจากสถานีตำรวจระดับตำบล เก็บตัวอย่าง 25 % จาก 526 นาย ได้

131.5 = 132 นาย

3.4 ตัวอย่างจากหน่วยปฏิบัติการพิเศษ เก็บตัวอย่าง 100 % จาก 36 นาย ได้ 36

นาย

รวมทั้งสิ้น 372 นาย

4. การสุ่มขั้นที่ 4 สุ่มเลือกสถานีตำรวจระดับอำเภอและตำบลดังนี้

4.1 สถานีตำรวจภูธรระดับอำเภอมี 6 สถานี ดังนี้ สภ.อ.เมืองสมุทรปราการ สภ.อ.พระประแดง สภ.อ.บางพลี สภ.อ.บางบ่อ สภ.อ.กึ่ง บางเสาธง สภ.อ.พระสมุทรเจดีย์ สุ่มตัวอย่างเจาะจงโดยเลือก 1 สถานี ได้ สภ.อ.บางพลี

4.2 สถานีตำรวจภูธรระดับตำบลมี 6 สถานี ดังนี้ สภ.ต.สำโรงเหนือ สภ.ต.สำโรงใต้ สภ.ต.คลองด่าน สภ.ต.บางพลีน้อย สภ.ต.เป็ริง และ สภ.ต.สาขลา สุ่มตัวอย่างเจาะจงโดยเลือก 1 สถานี ได้ สภ.ต.สำโรงเหนือ

สรุปจำนวนประชากรและตัวอย่างดังแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2

แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หน่วยงาน	ประชากร	ตัวอย่าง
ภูธรจังหวัดสมุทรปราการ	104	52
สถานีตำรวจภูธรอำเภอบางพลี	198	152
สถานีตำรวจภูธรตำบลสำโรงเหนือ	236	132
หน่วยปฏิบัติการพิเศษ	36	36
รวม	574	372

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบวัดความคิดเห็นสำหรับกลุ่มตัวอย่างข้าราชการตำรวจ โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและข้อมูลที่เป็นตัวแปรควบคุม
แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ เป็นคำถามเกี่ยวกับ อายุ ระยะเวลาการรับราชการ สังกัด ตำแหน่ง สถานภาพสมรส ความเพียงพอของรายได้และแหล่งการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบวัดการเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง
แบบวัดการเชื่ออำนาจในตน และการมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบวัดการเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง บุญรับ สักคิมฉี (2535) ได้ศึกษาเรื่องการเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ โดยมีข้อความทั้งสิ้น 40 ข้อ เป็นการวัดการเชื่ออำนาจในตนเอง 20 ข้อ การมุ่งอนาคต 10 ข้อ และการควบคุมตนเอง 10 ข้อ มีมาตรวัดระดับ 6 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย โดยกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

ข้อความเชิงบวก

จริงที่สุด	ให้ระดับคะแนน	=	6
จริง	“	=	5
ค่อนข้างจริง	“	=	4
ค่อนข้างไม่จริง	“	=	3
ไม่จริง	“	=	2
ไม่จริงเลย	“	=	1

ข้อความเชิงลบ

จริงที่สุด	ให้ระดับคะแนน	=	1
จริง	“	=	2
ค่อนข้างจริง	“	=	3
ค่อนข้างไม่จริง	“	=	4
ไม่จริง	“	=	5
ไม่จริงเลย	“	=	6

ช่วงคะแนนที่ควรจะเป็น มีดังนี้

การวัดการเชื่อย่อกันในตน คะแนนสูงสุด = 120 คะแนน คะแนนต่ำสุด = 20

คะแนน

การวัดการมุ่งอนาคต และการควบคุมตนเอง คะแนนสูงสุด = 120 คะแนน

คะแนนต่ำสุด = 20 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมการปฏิบัติงานตามอุดมคติของข้าราชการตำรวจ

แบบวัดพฤติกรรมการปฏิบัติงานตามอุดมคติของตำรวจ 9 ข้อ เป็นการวัดพฤติกรรมตามอุดมคติตำรวจ 9 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบวัดซึ่งใช้ในการศึกษาเรื่อง การเห็นแบบอย่างกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจอำเภอเมืองขอนแก่น ของร้อยตำรวจโทพงศธร เกรียงครตุมล (2537) มาปรับใช้ แบบวัดนี้มีจำนวน 24 ข้อ แต่ละข้อมี 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการวัดระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตามอุดมคติตำรวจ มีมาตรวัด 6 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย ส่วนที่ 2 เป็นการวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตามอุดมคติตำรวจของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งระดับพฤติกรรมเป็น 4 ระดับคือ เสมอ บ่อย น้อย ไม่เคย โดยการกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวัดความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตามอุดมคติตำรวจ 9 ข้อ

ข้อความเชิงบวก

จริงที่สุด	ให้ระดับคะแนน	=	6
จริง	“	=	5
ค่อนข้างจริง	“	=	4
ค่อนข้างไม่จริง	ให้ระดับคะแนน	=	3
ไม่จริง	“	=	2
ไม่จริงเลย	“	=	1

ข้อความเชิงลบ

จริงที่สุด	ให้ระดับคะแนน	=	1
จริง	"	=	2
ค่อนข้างจริง	"	=	3
ค่อนข้างไม่จริง	"	=	4
ไม่จริง	"	=	5
ไม่จริงเลย	"	=	6

ส่วนที่ 2 การวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตามอุดมคติตำรวจ 9 ข้อ

ข้อความเชิงบวก

เสมอ	ให้ระดับคะแนน	=	4
บ่อย	"	=	3
น้อย	"	=	2
ไม่เคย	"	=	1

ข้อความเชิงลบ

เสมอ	ให้ระดับคะแนน	=	1
บ่อย	"	=	2
น้อย	"	=	3
ไม่เคย	"	=	4

ค่าคะแนนที่เป็นไปได้ในแบบวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตามอุดมคติตำรวจจะมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 24 - 576 คะแนน

ตอนที่ 4 แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม

แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม เป็นการวัดการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว, จากที่ทำงาน ซึ่งได้แก่ จากผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน และจากประชาชน ซึ่งมีผู้วิจัยได้นำแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมของ พ.ศ.ต.สมพร กฤษณพิพัฒน์ (2541) ซึ่งใช้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีต่อการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยวัดการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน มาปรับใช้และได้สร้างแบบวัดการสนับสนุนจากประชาชนขึ้นมาเพิ่มเติม แบบวัดนี้มีจำนวน 30 ข้อ โดยกำหนดคะแนนดังนี้

ข้อความเชิงบวก

จริงที่สุด	ให้ระดับคะแนน	=	6
จริง	“	=	5
ค่อนข้างจริง	“	=	4
ค่อนข้างไม่จริง	“	=	3
ไม่จริง	“	=	2
ไม่จริงเลย	“	=	1

ข้อความเชิงลบ

จริงที่สุด	ให้ระดับคะแนน	=	1
จริง	“	=	2
ค่อนข้างจริง	“	=	3
ค่อนข้างไม่จริง	“	=	4
ไม่จริง	“	=	5
ไม่จริงเลย	“	=	6

ค่าคะแนนการสนับสนุนทางสังคมจะมีช่วงคะแนนระหว่าง 30 - 180 คะแนน

การทดสอบเครื่องมือ

- นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิแก้ไขปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เกี่ยวกับคำถามและการใช้ภาษาที่กระชับและชัดเจนเข้าใจง่าย
- นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเนื้อหาและภาษาไปทดสอบ (Pretest) กับข้าราชการตำรวจจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีใช้กลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษางานวน 20 ชุด โดยเลือก สภ.อ. กิ่งบางเสาธง
- นำแบบสอบถามไปทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) หากความเชื่อมั่นโดยประเมินด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หาค่า reliability coefficient alpha เมื่อพิจารณาจากข้อมูลหรือคำตอบที่ได้รับมามีความสอดคล้องกันภายในหรือไม่ โดยดูจากหลักเกณฑ์ ดังนี้

3.1 ค่าสหสัมพันธ์ของข้อความทั้งหมด (corrected item total correlation)

คือค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนแต่ละข้อความกับคะแนนของข้อความทั้งหมดหลังจากนำเอาคะแนนของข้อความนั้น ๆ ออกไปจากคะแนนรวมแล้ว เมื่อพิจารณาโดยการเปรียบเทียบกับข้อความอื่น ๆ แล้วมีค่าต่ำไม่มากนัก จึงนำแบบสอบถามมาใช้

3.2 ค่า alpha if item deleted คือ ค่าแสดงให้เห็นว่าถ้าตัดข้อความใดข้อความหนึ่งออกไปจะทำให้ค่าความเชื่อถือได้ของตัวแปรนั้น ๆ มีค่าเป็นเท่าใด ถ้าหากว่าทำให้ค่า coefficient alpha ต่ำลง ก็จะต้องตัดข้อความนั้นออกไป

จากการใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น ในการทดสอบความเชื่อถือได้ของมาตรวัดตัวแปรในการศึกษานี้ได้แก่ การเชื่ออำนาจในตน การควบคุมตนเอง การมุ่งอนาคต การสนับสนุนทางสังคม การปฏิบัติตามหน้าที่ตามอุดมคติ ปรากฏว่ามาตรวัดแต่ละตัวมีค่า coefficient alpha ดังนี้

ตารางที่ 3.3

แสดงผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่น

ค่าคะแนน		ในการ pretest	ในการทดสอบจริง
การเชื่ออำนาจในตน	มีค่า alpha	.8401	.8629
การควบคุมตนเอง	มีค่า alpha	.7926	.7401
การมุ่งอนาคต	มีค่า alpha	.7821	.7782
การสนับสนุนทางสังคม	มีค่า alpha	.9208	.9120
การปฏิบัติตามอุดมคติตำรวจ	มีค่า alpha	.7668	.7882

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับหัวหน้าสถานีตำรวจที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 สถานี

ขั้นที่ 2 ติดต่อสถานีตำรวจที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนัดหมาย วัน เวลา ที่จะแจกแบบสอบถาม

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยได้ออกไปแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยไปตามสถานีตำรวจที่กำหนด และนัดหมายมารับแบบสอบถามคืนในภายหลัง ทั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการระหว่างวันที่ 28 มกราคม - 5 กุมภาพันธ์ 2541

ขั้นที่ 4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลอีกครั้ง เพื่อให้ได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ สามารถนำมาวิเคราะห์ได้

จากการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมายจำนวน 380 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 342 ชุด เป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ 13 ชุด เหลือแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์จำนวน 331 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.1 ของแบบสอบถามที่แจกไป

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ โดยใช้สถิติดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปใช้ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ย
2. เปรียบเทียบค่ามัธยฐานเลขคณิตของการมุ่งอนาคต การควบคุมตนเอง และการเชื่ออำนาจในตน พฤติกรรมการปฏิบัติตามอุดมคติตำรวจและการสนับสนุนทางสังคม โดยจำแนกตาม อายุ ระยะเวลาการทำงาน สังกัด ตำแหน่ง สถานภาพสมรส ความเพียงพอของรายได้ ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

3. การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ของตัวแปรทั้งหมด ได้แก่ การเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคต การควบคุมตนเอง การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และจากประชาชน และพฤติกรรมปฏิบัติตามอุดมคติตำรวจ

4. การวิเคราะห์ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตามอุดมคติตำรวจ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) แบบขั้นตอน (Stepwise Method)

